

23. B Finančné a nákladové účtovníctvo

Finančné účtovníctvo - je povinná viesť každá ÚJ v súlade so zákonom 431/2002 ZZ o účtovníctve - zameriava sa na sústavné zaznamenávanie ekonom. informácií, kt. sú predmetom účtovníctva za účtovnú jednotku ako celok. Má predpísaný obsah a formu.

Nákladové účtovníctvo - jeho **hl. úlohou je predovšetkým evidovať náklady** (ale aj výnosy) jednotlivých vnútroorganizačných údajov
- **N sleduje podľa miesta vzniku.**
- sa označuje aj jako Vnútroorganizačné účtovníctvo

Bod zlomu- udáva také množstvo vyrobených a predaných výkonov, pri kt. podnik nedosahuje ani zisk, ani stratu pretože očakávané výnos z predaja sa rovnajú celkovým nákladom.

Finančná analýza

- je súčasťou riadenia podniku
- jej úlohou je zistiť finančnú situáciu podniku a určiť príčiny, kt. ich ovplyvnili. Na fin. situáciu podniku vplývajú dve skupiny činiteľov:
 - externé činitele- pôsobia na podnik z jeho okolia
 - ↳ pôsobenie týchto činiteľov podnik ovplyvniť nemôže
 - ↳ patria sem: stav ekonomiky, štátne zásahy, daňová politika, colná politika
 - interné činitele- pôsobia na podnik z jeho vnútra
 - ↳ môže podnik svojou činnosťou ovplyvniť
 - ↳ patria sem: produktivita práce, kvalita manažmentu ...

Finančná analýza umožňuje odhaliť **silné a slabé stránky** podniku.

O **finančne zdravom podniku** hovoríme vtedy, ak podnik nemá problémy s likviditou a rentabilitou. Opakom finančného zdravia podniku je **finančná tieseň**.

Z hľadiska časovej orientácie môže ísť o finančnú analýzu:

- **ex post** - je orientovaná **retrospektívne**
- jej cieľom je objasniť, prečo je súčasť fin. situácia taká aká je.
- **ex ante** - je orientovaná **perspektívne**
- jej cieľom je predvídať fin. situáciu podniku v budúcnosti.

Zdrojom informácií pre fin analýzu sú najmä účtovné výkazy.

Finančná situácia podniku je predmetom záujmu predovšetkým: vlastníkov, manažérov, zamestnancov, veriteľov, štátnych orgánov...

Postup finančnej analýzy

- z informácií, kt. poskytujú výkazy účtovnej závierky sa vypočítajú pomerové fin. ukazovatele analyzovaného podniku.
- vypočítané pomerové ukazovatele sa porovnávajú s tzv. vzorovými hodnotami
- hodnotí sa vývoj ukazovateľov v čase
- súhrnné hodnotenie fin. zdravia a návrh na ďalší postup

Základný metodický nástroj fin. analýzy sú pomerové fin. ukazovatele, kt. sa rozdeľujú do skupín:

1. ukazovatele likvidity
2. ukazovatele rentability
3. ukazovatele aktivity
4. ukazovatele zadĺženosti

23. B Finančné a nákladové účtovníctvo

Ukazovatele likvidity

- vyjadrujú schopnosť podniku uhrádzať svoje záväzky

Je potrebné objasniť 3 pojmy

1. **solventnosť** - je prebytok hodnoty aktív nad hodnotou záväzkov
- niekedy sa chápe ako okamžitá likvidita
2. **likvidita** - je také zloženie majetku a zdrojov jeho krytia, kt. umožňuje uskutočňovať platby plynulo
3. **likvidnosť** - schopnosť premeny konkrétneho druhu majetku na peniaze

Z hľadiska likvidnosti možno majetok členiť na:

krátkod aktíva	1. najlikvidnejší majetok - hotovosť, ceniny, peniaze na bežných a vkladových účtoch (do 1 roka)
	2. majetok v krátkom čase realizovateľný - splatné pohľadávky
	3. majetok menej likvidný - zásoby
	4. dlhodobý likvidný majetok - DFM
	5. takmer nelikvidný majetok - DHM, DNM

Okamžitá likvidita (OL)	$\frac{\text{najlikvidnejší majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$	$< 1 - 1,5 >$
Bežná likvidita (BL)	$\frac{\text{najlikvidnejší majetok} + \text{majetok v krátkom čase realizovateľný}}{\text{krátkodobé záväzky}}$	$< 1,5 - 2 >$
Celková likvidita (CL)	$\frac{\text{obežné aktíva}}{\text{krátkodobé záväzky}}$	$< 2 - 2,5 >$

Ukazovatele rentability

- vyjadrujú výnosnosť podniku
- porovnávajú dosiahnutý zisk s vloženými vstupmi do podniku

Rentabilita celkového kapitálu	$\frac{\text{zisk (po zdanení)}}{\text{celkový kapitál (celkové A)}}$	Ideálna hodnota čím vyššia
Rentabilita vlastného kapitálu	$\frac{\text{zisk (po zdanení)}}{\text{vlastný kapitál (VI)}}$	Ideálna hodnota čím vyššia
Rentabilita tržieb	$\frac{\text{zisk (po zdanení)}}{\text{Hodnota tržieb}}$	Ideálna hodnota čím vyššia

Ukazovatele aktivity

- charakterizujú hospodárenie s aktívami, tzn. Ako efektívne podnik hospodári so svojimi A.

Doba obratu - vyjadruje čas, počas ktorého je majetok viazaný v určitej forme

- ukazovateľ sa vyjadruje v jednotkách času

** ideálna hodnota- **čím nižšia**

Prevrátené pomery ukazovateľov aktivity vyjadrujú počet **obrátkov** príslušného druhu majetku za zvolený časový interval

** ideálna hodnota- **čím vyššia**

23. B Finančné a nákladové účtovníctvo

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{priemerný stav zásob}}{\text{tržby}} \times 365$$

↪ udáva čas, za koľko dní sa zásoby premenia

$$\text{Obrátka zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav zásob}}$$

↪ udáva, koľkokrát sa zásoby otočia za jedno obdobie

$$\text{Doba obratu pohľadávok} = \frac{\text{priemerný stav pohľadávok}}{\text{tržby}} \times 365$$

Zadĺženosť - označuje skutočnosť, že podnik používa na financovanie svojej činnosti okrem vlastných zdrojov aj cudzie.

Čím je vyššia zadĺženosť, tým je väčšie riziko podnikania.

Ukazovatele zadĺženosti charakterizujú finančnú stabilitu resp. nestabilitu podniku.

Zlaté pravidlo financovania - pomer vlastných a cudzích zdrojov by mal byť 1:1

www.euroekonomik